

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudců JUDr. Markéty Fialové a JUDr. Michala Jantoše ve věci

žalobce: **Mgr. M. J.**, narozený dne X
bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem třída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

za účasti: **A. J.**
bytem X

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 9. 2022, č. j. X

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

A) Vymezení věci

1. Městský úřad Rožnov pod Radhoštěm (dál jen „stavební úřad“) rozhodnutím ze dne 28. 1. 2022, č. j. X nařídil panu A. J., jakožto vlastníkovu stavby, podle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění

pozdějších předpisů, odstranit stavbu „obytný přívěs s přistavěnou terasou“ z pozemku parc. č. XA v k. ú. X, který je ve vlastnictví žalobce. Stavební úřad označil objekt za výrobek plnící funkci stavby, zahrnující maringotku na podvozku rozměru 7 x 2 m, přistavěnou terasu rozměru 7 x 3 m (ocelová konstrukce s dřevěnou podlahou a zábradlím) s částečným pultovým nadstřešením rozměru 4 x 3 m, přistavěnou sprchu rozměru 1 x 1 m včetně bazénku a elektrické odběrné zařízení v délce 13 m vedené zemním kabelem od přívěsu k elektroměrové skřínce ve zděném pilířku. Stavba podle stavebního úřadu slouží pro rodinnou rekreaci a byla podle jeho zjištění umístěna na pozemek mezi lety 2002 až 2005, přičemž nepatří mezi stavby, které v dané době ke svému umístění nevyžadovaly rozhodnutí či jiné opatření stavebního úřadu, což ostatně platí dodnes. Jelikož vlastník stavby nepředložil žádné povolovací rozhodnutí, nařídil stavební úřad odstranění předmětné stavby.

2. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že po zjištění, že žalobce dne 15. 2. 2022 požádal o dodatečné povolení předmětné stavby, přerušil odvolací řízení a pokračoval v něm až poté, co nabylo právní moci rozhodnutí ze dne 29. 4. 2022, kterým stavební úřad žádost žalobce o dodatečné povolení stavby zamítl, neboť shledal stavbu nepřipustnou pro rozpor s Územním plánem Hutisko-Solanec (právní moci nabylo toto rozhodnutí 26. 8. 2022 spolu s rozhodnutím ze dne 22. 8. 2022, č. j. X, který žalovaný zamítl odvolání žalobce a rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil). Žalovaný tak dospěl k závěru, že stavba byla provedena bez rozhodnutí, opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem a nebyla dodatečně povolena.

B) Shrnutí obsahu podání účastníků

3. Žalobce žalobou požadoval zrušení rozhodnutí žalovaného. Žalobní body soud shrnuje takto:
- a) stavební úřad nepřihlédl k tomu, že daný stav trvá již o roku 2000, tj. více než 20 let a neřešil tak problém doby vzniku vyřízených povolení a vydržení nároku z titulu doby;
 - b) stavební úřad nepřihlédl k tomu, že žalobce dne 15. 6. 2020 požádal o změnu územního plánu;
 - c) stavební úřad nepřihlédl k tomu, že objekt slouží k nezbytnému obhospodařování pozemků trvalého travního porostu parc. č. XB, XC, XD, XE, XF, XG a pozemků určených k plnění funkce lesa parc. č. XH, XCH, XI, XJ a XK a také rozsáhlých sousedních pozemků sester a partnerky žalobce;
 - d) stavební úřad nepřihlédl k tomu, že je objekt mobilní a není pevně spojen se zemí;
 - e) stavební úřad neposoudil návaznost rozhodnutí o zamítnutí povolení s rozhodnutím o povolení stavby pana Andrýska, resp. AAAE hospodářská, s. r. o., které se nacházejí v těsné blízkosti, a přesto byly povoleny.
4. Žalovaný požadoval zamítnutí žaloby. Uvedl, že samotný obytný přívěs je výrobkem plnícím funkci stavby, který má ale po úpravě spočívající v přístavbě terasy a sprchy již charakter stavby ve smyslu § 2 odst. 3 stavebního zákona. Stavba obytného přívěsu s přistavěnou terasou tedy vyžadovala stavebního povolení, neboť podle § 108 odst. 1 stavebního zákona se stavební povolení vyžaduje u staveb všeho druhu bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, účel a dobu trvání, nestanoví-li stavební zákon nebo zvláštní

právní předpis jinak. Ve výčtu staveb v § 103 odst. 1 stavebního zákona, které stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu nevyžadují, stavby pro rekreaci uvedeny nejsou. Předmětný přívěs podle žalovaného svou mobilitu ztratil, neboť byl na pozemku osazen dlouhodobě a plnil funkci stavby pro rekreaci, což dokládá přístavba částečně nadstřešené terasy s posezením, dětská houpačka a květinová výsadba. Důvodem přiblížení výrobků plnících funkci stavby ke klasickým stavbám je shodný následek, potažmo účel jejich užívání. Terasa i elektrické odběrné zařízení jsou součástí předmětné stavby, neboť jsou s obytným přívěsem provozně propojeny. Přímá souvislost mezi stavbou obytného přívěsu a pracemi na údržbě lesního porostu nebyla podle žalovaného v řízení zjištěna. Jedná se o výrobek plnící funkci stavby pro ubytování a neslouží jako sklad pro uskladnění vybavení a nářadí pro obhospodařování pozemků. Soulad stavby s územním plánem není předmětem řízení o nařízení odstranění stavby, námitka žádosti o změnu územního plánu tak měla místo jen v řízení o dodatečném povolení stavby, kde ji ostatně žalobce neúspěšně uplatnil. Dále žalovaný uvedl, že doklad prokazující povolení stavby žalobce nepředložil a ani stavební úřad jej v archivu nedohledal. Sousední stavba rodinného domu a doplňkových staveb „RD X“ na pozemcích parc. č. XL, XM, XN a XO v k. ú. X ve vlastnictví společnosti AAAE hospodářská, s.r.o. nemá podle žalovaného žádnou návaznost na předmětnou stavbu a nebyla předmětem řízení.

5. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného uvedl, že zastřešení je provedeno plachtou o rozměrech 300 x 350 cm, obytný přívěs je pojízdnou maringotkou na podvozku, a terasa slouží jako plošina k sušení sena a je využívána k obhospodařování zemědělských pozemků, takže se nejedná o stavbu. Dlouhodobé užívání k rekreaci žalovaný neprokázal. Jako důkaz nemůže sloužit mobilní plastová dětská houpačka, takovou logikou by pod režim rekreační stavby spadala i dětská houpačka, kterou vezme s sebou maminka pro dítě do parku, a poté ji tam zapomene. Totéž platí o argumentu květinové výsadby, která rozhodně nespadá do režimu stavby podle stavebního zákona. Žalovaný také podle žalobce nevzal v úvahu jeho žádost o vynětí části pozemku parc. č. XA ze zemědělského půdního fondu. Rychlost, s jakou stavební úřad o žádosti žalobce o dodatečné stavební povolení rozhodl, svědčí o tom, že žádost nebyla řádně posouzena. Dále znovu zdůraznil, že stavba AAAE hospodářská, s. r. o. je ve vzdálenosti cca 150 m, je také v extravilánu obce a jedná se o stavbu velkého rozsahu, a přesto stavební úřad rozhodl o vynětí půdy ze ZPF a stavbu povolil. Závěrem uvedl, že v žádosti o povolení žádal také o vyřešení věci jednáním na úřadu, což nebylo přijato.

C) Posouzení věci krajským soudem

6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl ve věci bez jednání.
7. Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona *stavební úřad nařídí odstranění stavby vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření vyžadovaného stavebním zákonem nebo bez opatření nebo jiného úkonu toto rozhodnutí nahrazující anebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena.*

8. Z citovaného ustanovení vyplývá, že pro nařízení odstranění stavby jsou stanoveny dvě kumulativní podmínky: 1. stavba byla provedena bez rozhodnutí, opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem a 2. nebyla dodatečně povolena.
9. V tomto směru je tudíž třeba posuzovat i relevantnost žalobcem uplatňovaných námitek. Pro řízení o odstranění stavby je tudíž bez významu, zda je stavba v souladu s územním plánem obce, či nikoli. Soulad stavby s územně plánovací dokumentací je jedním z kritérií posuzovaných v řízení o dodatečném povolení stavby. Proto také jedině v tomto řízení mohl žalobce účinně žádat o vyčkání na přijetí změny Územního plánu Hutisko-Solanec, která by podle jeho názoru mohla vést ke změně negativního závazného stanoviska orgánu územního plánování, a tím i k legalizaci dané stavby. Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a žalobcem doloženého rozhodnutí žalovaného ve věci dodatečného povolení dané stavby ostatně vyplývá, že se žalobce v tomto řízení vyčkání přijetí změny územního plánu domáhal, avšak nebylo mu vyhověno. Pokud s tím žalobce nesouhlasil, mohl a měl své námítky uplatnit žalobou proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 8. 2022, č. j. X ve věci zamítnutí žádosti o dodatečné povolení stavby. V žalobě proti rozhodnutí o nařízení odstranění stavby se však tato námitka ocitá mimo předmět řízení (obdobně srov. odst. 18 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2017, č. j. 5 As 90/2017-22, dostupného na www.nssoud.cz).
10. Stejně tak nemá žádnou relevanci námitka, že stavební úřad nezohlednil povolení staveb společnosti AAAE hospodářská, s. r. o. v blízkosti. Měl-li žalobce za to, že stavební úřad postupuje při povolování staveb v rozporu s povinností dbát o to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly (vyjádřenou v § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád), mohl tuto námitku uplatnit jedině v řízení o dodatečném povolení stavby, a pokud by s ní nebyl úspěšný, argumentovat jí v žalobě proti takovému rozhodnutí. V žalobě proti rozhodnutí ve věci nařízení odstranění stavby by mohl žalobce uplatnit leda námitku, že stavební úřad ve věci blízkých staveb společnosti AAAE hospodářská, s. r. o. nenařídil jejich odstranění, ačkoli tyto stavby rovněž nebyly dodatečně povoleny. Jedině pak by bylo možné zabývat se tím, zda stavební úřad postupuje v souladu s uvedenou zásadou. Takto však žalobce neargumentoval a odlišné zacházení ze strany stavebního úřadu spatřoval výlučně v povolovacím procesu.
11. Žalobní body b) a e) jsou tudíž liché.
12. Konečně mimo předmět daného řízení je i námitka, že v povolovacím řízení nebylo vyhověno jeho žádosti o projednání věci na úřadě. Procesní vady povolovacího procesu je možné účinně namítat jedině v daném povolovacím procesu, popř. v žalobě proti rozhodnutí, které z něj vzešlo. Nadto je třeba uvést, že se jednalo o námitku nepřípustnou, neboť byla v rozporu s poslední větou § 71 odst. 2 s. ř. s. uplatněna až v doplnění žaloby po uplynutí lhůty pro podání žaloby. Zcela nad rámec rozhodovacích důvodů proto krajský soud jen podotýká, že podle obsahu spisu se v řízení o nařízení odstranění stavby ústní jednání, a to přímo na místě stavby konalo.
13. Nedůvodný je také žalobní bod a). Z výše citovaného § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona vyplývá, že jedinou skutečnost, kterou může stavební úřad při zjištění existence černé stavby ve prospěch stavebníka zohlednit, je její následné dodatečné povolení. Námitka

dobou existence černé stavby (zde více než 20 let) je irelevantní, neboť délka trvání protiprávního stavu nemá žádný vliv na povinnost stavebního úřadu rozhodnout o nařízení odstranění stavby. Otázkou případné existence povolení předmětné stavby se žalovaný zabýval, přičemž zcela správně na str. 4 a 5 napadeného rozhodnutí konstatoval, že žalobce takové povolení nedoložil, ač podle předchozí i současné právní úpravy je vlastník stavby povinen uchovávat po celou dobu stavby ověřenou dokumentaci odpovídající jejímu skutečnému provedení podle vydaných povolení. Krajský soud k tomu pouze dodává, že tuto povinnost stanoví § 154 odst. 1 písm. e) stavebního zákona, dříve vyplývala z § 103 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) a dokonce předtím již z § 14 zákona č. 87/1958 Sb., o stavebním řádu. Současně stavební úřad konstatoval, že ve svém archivu ani v archivu obce Hutisko-Solanec doklady k předmětné stavbě rovněž nedohledal. Institut vydržení, který žalobce v žalobě zmínil, je institutem soukromého práva, jakožto jeden ze způsobů nabytí věcného práva. V oblasti veřejného práva ale tento institut místo nemá. Stavební zákon neupravuje a ani nikdy v minulosti neupravoval možnost vydržení stavebního povolení, či jeho konkludentní existenci v případě, že byl stavební úřad vůči černé stavbě dlouhodobě nečinným. Jestliže žalobce nedisponoval žádným nutným podkladem, který by mohl legálnost stavby stvrdit, resp., na jehož základě by mohl nařízení odstranění předmětné stavby zabránit, byla podmínka č. 1 pro nařízení odstranění stavby splněna.

14. Posledními dvěma žalobními body c) a d) žalobce rozporoval závěr žalovaného, že předmětný obytný přívěs s terasou je stavbou ve smyslu § 2 odst. 3 stavebního zákona, čímž zřetelně zpochybňoval závěr, že předmětný objekt vůbec nějaké povolení stavebního úřadu ke svému umístění na předmětném pozemku vyžadoval. K těmto námitkám krajský soud předně uvádí, že pokud by tomu tak vskutku bylo, pak nedává valný smysl skutečnost, že žalobce o dodatečné povolení předmětné stavby požádal a žádal také o pořízení změny územního plánu, jež by mu umožnila tuto stavbu legalizovat. Pokud by byl totiž žalobce vskutku přesvědčen o tom, že se vůbec nejedná o stavbu, nýbrž o pojízdnou marinkotku s plošinou na sušení sena, pak by zajisté o dodatečné povolení stavby nežádal a pouze trval v řízení o odstranění stavby na svém názoru, že se o stavbu nejedná.
15. Dále krajský soud uvádí, že s veškerými argumenty žalobce týkajícími se povahy předmětného objektu se stavební úřad a žalovaný pečlivě vypořádali a dospěli na základě podkladů obsažených ve spise ke zcela správnému závěru, že předmětný obytný přívěs s přistavěnou terasou, sprchou a elektrickou přípojkou jsou stavbou ve smyslu § 2 odst. 3 stavebního zákona, podle něhož se stavbou rozumí *veškerá stavební díla, která vznikají stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání, a za stavbu se považuje také výrobek plnící funkci stavby*. V podrobnostech krajský soud na argumentaci žalovaného technickými parametry, absencí tvrzení mobilnosti, dlouhodobostí umístění i zjevným účelem využití daného objektu odkazuje. Nadto z citované definice stavby vyplývá, že pevné spojení se zemí není definičním znakem stavby. Argumentace žalobce dětskou houpačkou zapomenutou matkou dítěte v parku je sice neotřelá, avšak zcela lichá. Umístění dětské houpačky, stejně jako květinovou výsadbou okolo daného přívěsu argumentovaly úřady pouze podpůrně k dokreslení zjevné rekreační funkce daného objektu, která je i krajskému

soudu z fotografií, které jsou součástí správního spisu, zřejmá. Představa matky vláčející do parku konstrukci k zavěšení houpačky je sice úsměvná, avšak zcela nerealistická.

16. Tvrzeními žalobce o tom, že stavba slouží jen k obhospodařování přilehlých zemědělských a lesních pozemků se stavební úřad a žalovaný zabývali v řízení o dodatečném povolení stavby, kde tato otázka měla svou relevanci při posuzování, zda se jedná o stavbu souladnou s přípustným využitím staveb v dané ploše dle Územního plánu Hutisko-Solanec. V podrobnostech soud na toto rozhodnutí odkazuje. V řízení o nařízení odstranění stavby je však otázka účelu stavby nerozhodná.

D) Závěr a náklady řízení

17. Jelikož soud neshledal žalobní body důvodnými, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
18. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť procesně úspěšnému žalovanému dle obsahu spisu v řízení žádné náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.
19. Rovněž žádná z osob zúčastněných na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 14. února 2024

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu